

Bài 10.

**THỰC HÀNH :
QUAN SÁT CÁC DẠNG ĐỘT BIẾN
SỐ LƯỢNG NHIỄM SẮC THỂ
TRÊN TIÊU BẢN CỐ ĐỊNH HAY TRÊN
TIÊU BẢN TẠM THỜI**

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

Ngoài mục tiêu như SGK, cần đạt được mục tiêu sau :

- Biết sử dụng thành thạo kính hiển vi để quan sát NST.

– Phân biệt được các dạng đột biến hoặc loại đột biến bằng việc quan sát tiêu bản hoặc trong ảnh.

– Rèn luyện tính cẩn thận, tỉ mỉ, chính xác trong thí nghiệm.

II – PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC CẦN THIẾT

– Như nêu ở phần chuẩn bị trong SGK.

III – NỘI DUNG CẦN LƯU Ý

1. Nội dung trọng tâm của bài

Phân biệt được các loại đột biến khi quan sát tiêu bản qua kính hiển vi.

2. Thông tin bổ sung

Có thể tiến hành làm tiêu bản tạm thời rễ khoai môn, khoai sọ lưỡng bội, tam bội hoặc ráy lưỡng bội, tứ bội.

– Có thể sử dụng tiêu bản bệnh nhân Claiphentơ (XXY) hoặc siêu nữ (XXX)... để thay thế.

– Có thể sử dụng ảnh chụp để thay thế tiêu bản (nếu cần).

IV – GỢI Ý TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC BÀI HỌC

1. Phần mở đầu

Giáo viên nêu các nội dung, yêu cầu cần lưu ý.

2. Hướng dẫn dạy học bài mới

Như nội dung hướng dẫn trong SGK.

Mặc dù HS đã được sử dụng kính hiển vi quang học để quan sát tế bào và NST ở lớp dưới, nhưng GV cần nhắc lại để HS làm cho đúng.

– Lấy ánh sáng nếu kính dùng ánh sáng ngoài trời hay từ ánh sáng đèn. GV cần hướng dẫn cho các em điều chỉnh gương để lấy ánh sáng. Nếu kính sử dụng ánh sáng điện thì dùng nút điều chỉnh cường độ sáng thích hợp.

– Không sờ tay lên tụ quang của vật kính, thị kính. Không để nước dính vào các bộ phận này.

– Quan sát mẫu vật dưới kính hiển vi : Đặt tiêu bản lên kính. Nhìn từ ngoài vào điều chỉnh vùng có mẫu vào giữa vùng sáng. Vận kính cho vật kính sát với mặt tiêu bản. Khi nhìn vào kính, chỉ được điều chỉnh cho thị kính xa tiêu bản để tránh vỡ tiêu bản và vật kính.

V – THU HOẠCH

Từng học sinh viết báo cáo thu hoạch vào vở của mình theo bảng sau :

STT	Đối tượng	Số NST/ tế bào	Giải thích cơ chế hình thành đột biến
1	Khoai môn, khoai sọ (hoặc ráy) lưỡng bội (2n)	28	Bình thường
2	Khoai môn, khoai sọ tam bội (3n) Ráy tứ bội 4n	42 56	(Giao tử)gt 2n × gt 1n = 3n gt 2n × gt 2n = 4n
3	Bệnh nhân Đào	47	gt bình thường (n) × gt (n + 1) → 2n + 1 (46 + 1)
4	Bệnh nhân Tơcnơ	45	gt bình thường (22 + X) kết hợp với gt (22 + O) → 44 + XO